

maximum uurprijs, leidt dit tot een verhoging van de eigen bijdrage van ouders. De hogere eigen bijdrage gaat ten koste gaan van de toegankelijkheid van de kinderopvang en kan daarmee een negatief effect hebben op de ontwikkeling van het kind.

Budgettaire effecten

De maatregel leidt naar schatting tot een kostenstijging van circa 9 procent in de dagopvang en 2 procent in de buitenschoolse opvang (zie de kanttekeningen onder kopje 'Overige': de maatregel moet daarbij wel daadwerkelijk geëffectueerd worden). Daarbij is de vuistregel gehanteerd dat de kosten van uitvoerend personeel ongeveer 70% van de totale kosten uitmaken. De maximum uurprijzen worden met deze percentages verhoogd. Dit komt neer op een stijging van 74 eurocent per uur in de dagopvang en 14 eurocent in de buitenschoolse opvang. Aanname is dat deze kostenstijging ook 100 procent doorwerkt in de tarieven; die stijgen dus net zo veel als de maximum uurprijzen.

De hogere maximum uurprijzen leiden tot hogere uitgaven aan kinderopvangtoeslag. De maatregel kost naar schatting structureel 150 miljoen euro. Het gebruik neemt naar verwachting met 1,7% af doordat kinderopvang voor ouders duurder wordt (ouders betalen een eigen bijdrage over de hogere tarieven). De maatregel is duurder in de eerste jaren, omdat het (tegengestelde) gedragseffect (afname gebruik) geleidelijk ingroeit.

Dekking kan worden gevonden door het toeslagpercentage te verlagen, vanuit de gedachte dat het een verschuiving van prioriteiten binnen het huidige stelsel naar verhoging van de kwaliteit betreft. Daar staat tegenover dat de betaalbaarheid en daarmee de toegankelijkheid afneemt, door zowel hogere tarief als lager toeslagpercentage. Omdat uit onderzoek blijkt dat achterstandskinderen het meest baat hebben bij goede kinderopvang kan ervoor gekozen worden om een lager toeslagpercentage alleen voor hogere inkomens van toepassing te laten zijn.

De dekking via een lager toeslagpercentage zal cumulatief over de eerste jaren niet precies rond lopen, dan wel structureel lichte overdekking leveren, door afwijkende ingroei van gedragseffecten t.o.v. de verhoging van maximum uurprijzen.

Budgettaire gevolgen in mln. euro's (+ = saldooverslechterend)

	2021	2022	2023	2024	2025	Stuvia
Maatregel	-	179	156	145	149	150
Budgettaire dekking	-	-179	-156	-145	-149	-150

Overige

Uitvoering vindt plaats door het verhogen van de maximum uurprijs. Met verhoging middels de maximum uurprijs kan er ruimte geschapen worden om dit aantal niet-taakgebonden uren te verhogen. Aangezien deze maatregel geen concrete kwaliteitseis uit de Wet op kinderopvang is, is het in de huidige systematiek echter aan cao-partijen om hier concrete afspraken over te maken. Daarnaast bestaat het risico dat door de arbeidsmarktkrapte er niet voldoende personeel beschikbaar is om in deze extra uren te voorzien.

7. Versterken rol van de buitenschoolse opvang door een verrijkt aanbod in de bso en een vijf-gelijke-dagen-model in het primair onderwijs te stimuleren.

Toelichting maatregel

Er wordt gestimuleerd dat de buitenschoolse opvang het aanbod verrijkt en zich meer gaat richten op de brede ontwikkeling van kinderen. Ten eerste worden de stabiliteitseisen⁵⁴ van de Wet Kinderopvang hiertoe versoepeld, zodat samenwerking met verschillende partijen in de gemeente/regio mogelijk is en diversiteit in het aanbod bevordert wordt. Om de omvang van het aanbod van buitenschoolse opvang te versterken en daarmee het gebruik en aanbod aantrekkelijker te maken, wordt daarnaast het primair onderwijs gestimuleerd om te werken met een vijf-gelijke-dagen-model (met lestijden van 08:30 uur tot 14:00 uur). Ongeveer 14 procent van de basisscholen hanteert nu het 5-gelijke-dagen-model en 33 procent het continu-rooster. Als scholen om 14.00 uur uitgaan biedt dit meer mogelijkheden voor de buitenschoolse opvang om een gevarieerd activiteitenprogramma aan te kunnen bieden, omdat ze een ruimer tijdsbestek hebben en alle kinderen gelijktijdig op de bso aankomen.

⁵⁴ In de Wko zijn voor de buitenschoolse opvang wettelijke eisen opgenomen t.a.v. onder meer de beroepskracht-kindratio, opvang in basisgroep en de maximale groepsomvang en de binnen- en buitenspeelruimte. De samenhang van deze eisen kan nu belemmerend werken bij bijv. het ondernemen van uitstapjes of het volgen van externe activiteiten met een deel van de kinderen.

Middels bijeenkomsten en handreikingen voor onderwijs en kinderopvang zal aandacht worden gevraagd voor verrijking van het buitenschoolse-aanbod en worden goede voorbeelden verspreid.

Verwachte effecten

Beperkte, maar positieve effecten op de ontwikkeling van de kinderen die gebruik (gaan) maken van de buitenschoolse opvang. Eenzelfde beperkt, maar positief effect geldt voor de arbeidsparticipatie doordat buitenschoolse opvang aantrekkelijker wordt voor werkende ouders en zij daardoor mogelijk meer geneigd zijn meer uren te werken. Het gelijke dagenmodel en de versoepeling van de stabiliteitseisen hebben een positief effect op vereenvoudiging voor de buitenschoolse opvang.

Budgettaire effecten

Mogelijk kleine incidentele kosten voor het stimuleren van een verrijkt buitenschoolse opvang aanbod en het werken met een vijf-gelijke-dagen-model in het primair onderwijs.

Overige

Het vergt tijd om te stimuleren dat scholen overgaan op het vijf-gelijke-dagen-model en de buitenschoolse opvang te stimuleren aan de slag te gaan met een aantrekkelijker en divers aanbod en samenwerkingen aan te gaan met de lokale partners.

Daarnaast liggen er kansen om de samenwerking tussen kinderopvang/onderwijs en jeugdzorg, welzijn, sportverenigingen en culturele instellingen in de wijk/regio verder te versterken. Dit is niet verder uitgezocht in deze scenariostudie, maar bij een dergelijke maatregel kan ook onderzocht worden welke kansen er op dit vlak zijn.

8. Betere voorlichting en bewustwording over de combinatie van werken en zorgen.

Toelichting maatregel

Een gerichte voorlichtingscampagne ter ondersteuning van ouders in de beslissing op welke wijze zij zorg voor kinderen met werk kunnen combineren. Deze campagnes kunnen voorlichting geven en mensen bewust maken over de gevolgen van hun urenbeslissing.

Om het bereik en effect van de campagnes te maximaliseren zijn de campagnes gericht op specifieke groepen en sluiten deze aan bij "life events": momenten in het leven waarop ouders in spe of ouders met jonge kinderen keuzes maken over de combinatie van zorgen voor jonge kinderen en werken.

Dit kan concreet worden ingevuld door een vervolg op de bewustwordingscampagne 'Zijn jullie er al uit'. Hierbij worden aanstaande ouders geïnformeerd op het moment dat zij hun eerste of volgende kind krijgen over de voordelen van een bewuste keuze van de taakverdeling werk en privé. Ook kan een campagne gericht worden op het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen, bijvoorbeeld door gezinnen met een lage sociaal economische status te wijzen op de voordelen van het gebruik van kinderopvang en voorschoolse educatie. Dit zijn tevens de gezinnen die nu het minst gebruik maken van de kinderopvang.

Verwachte effecten

Het effect van een campagne op zichzelf is naar verwachting beperkt, maar de effectiviteit kan worden vergroot door het te combineren met een beleidsmatige wijziging.

Budgettaire effecten

Het opzetten van een campagne heeft beperkte budgettaire effecten. Als stelpost voor een campagne lijkt een bedrag van 1 miljoen euro per campagne realistisch.

Bijlage V: Lijst met gesproken (veld)partijen

Belastingdienst	www.belastingdienst.nl
Brancheorganisatie Kinderopvang (BK)	www.kinderopvang.nl
Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (BMK)	www.maatschappelijkekinderopvang.nl
Centraal Planbureau (CPB)	www.cpb.nl
Dienst Uitvoering Onderwijs	www.duo.nl
Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV)	www.fnv.nl
Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)	www.ggd.nl
Inspectie van het Onderwijs	www.onderwijsinspectie.nl
Nederlands Jeugdinstituut (NJI)	www.nji.nl
Nederlandse Vrouwen Raad	www.nederlandsevroewenraad.nl
Oberon	www.oberon.eu
Ouders & Onderwijs	www.oudersenonderwijs.nl
Primair Onderwijs Raad (PO-Raad)	www.poraad.nl
Sardes	www.sardes.nl
Sociaal Cultureel Planbureau (SCP)	www.scp.nl
Sociaal Economische Raad (SER)	www.ser.nl
Sociale Verzekeringsbank (SVB)	www.svb.nl
Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)	www.uwv.nl
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	www.vng.nl
Voor Werkende Ouders	www.voorwerkendeouders.nl
Women Inc.	www.womeninc.nl
WO=MEN	www.wo-men.nl
PM Wetenschappers?	
PM leraren en schoolleiders?	

Bijlage VI: Samenvatting tussenrapportage SVK

A. Algemeen (hoofdstuk 1-4)

De scenariostudie vormgeving kindvoorzieningen (SVK) werkt diverse scenario's uit voor het vormgeven van een toekomstig stelsel van kindvoorzieningen. De verkenning is uitgevoerd naar aanleiding van een toezegging van het kabinet in de Groeibrief en de kabinetsreacties op de Interdepartementaal Beleidsonderzoeken (IBO) Deeltijdwerk en Toeslagen. De scenariostudie sluit ook aan bij het advies in de Brede Maatschappelijke Heroverweging 'Kwalitatief goed onderwijs met kansen voor iedereen' (BMH 1).⁵⁵

Deze tussenrapportage biedt een overzicht van de eerste inzichten uit de verkenning. Deze wordt nu gepubliceerd omdat het termijn van het kabinet bijna afloopt. De verkenning kan gebruikt worden in de voorbereiding van (politieke) stakeholders naar een nieuw kabinet. In deze tussenrapportage zijn stakeholders, zoals uitvoerders en veldpartijen (waaronder vertegenwoordigers van de kinderopvangbranche, het onderwijsveld, ouders en gemeenten), nog niet betrokken. Dat zal in de verdere uitwerking richting het eindrapport wel gebeuren. In het eindrapport, dat voorzien is voor het eind van dit jaar, zullen scenario's verder worden uitgewerkt en (budgettair) worden doorgerekend.

De verkenning gaat over de voorzieningen voor (ouders van) kinderen van 0 tot en met 12 jaar en heeft betrekking op verlof, kinderopvang en het primair onderwijs. Bij het ontwikkelen van de scenario's zijn verbeterpunten uit eerdere studies gebruikt. Bij het vormgeven van de scenario's richt de verkenning zich daarom op de volgende drie doelen:

1. het verhogen van de arbeidsparticipatie;
2. het verbeteren van de ontwikkeling van het kind;
3. vereenvoudiging van het stelsel.

Uit de voorgaande onderzoeken blijkt dat het huidige stelsel van kindvoorzieningen uitgebreid is. De bestaande kindvoorzieningen hebben verschillende doelen, doelgroepen, voorwaarden en financieringswijzen. Hiermee wordt gericht beleid gevoerd en met de beschikbare middelen de verschillende doel(groepen) zo doelmatig mogelijk bereikt. Daarnaast biedt het (keuze)vrijheid aan burgers en aanbieders van voorzieningen. Uit de onderzoeken blijkt echter ook dat het stelsel van kindvoorzieningen nu complex is en zo ervaren wordt. Dit heeft gevolgen voor de (ervaren) toegankelijkheid. Het ondersteunen van ouders in het combineren van hun werk- en zorgtaken kan nog beter. Ook is er ruimte voor verbetering van de ontwikkeling van het kind. De scenariostudie brengt opties in kaart om het huidige stelsel te verbeteren en bovengenoemde doelen (integraal) te bereiken.

Geen van deze opties is zaligmakend. Het doorvoeren van wijzigingen in het stelsel van kindvoorzieningen is niet zonder gevolgen. Er zullen scherpe keuzes moeten worden gemaakt. De huidige voorzieningen zijn (financieel) efficiënt voor de doelen waar zij zich op richten. Als er wijzigingen doorgevoerd worden, kan dat ten koste gaan van de efficiëntie. Daar komt bij dat niet altijd bekend is wat de effecten van wijzigingen zullen zijn en dat sommige effecten pas na langere tijd zichtbaar worden. Een stelsel van voorzieningen dat zich richt op verschillende doelgroepen en doelen kan niet tegelijkertijd eenvoudig zijn.

B. Bouwstenen (hoofdstuk 5)

In de scenariostudie zijn een aantal wijzigingen geïdentificeerd die een grote invloed hebben op de gestelde doelen en de geïdentificeerde knelpunten. Door middel van vijf bouwstenen schetst deze tussenrapportage mogelijke wijzigingen in het stelsel van kindvoorzieningen en de effecten hiervan op de gestelde doelen.

1. Vereenvoudigen kinderopvangtoeslag

In de huidige situatie gelden voor het recht op de kinderopvangtoeslag (KOT) meerdere voorwaarden. Van deze voorwaarden hebben met name het inkomenscriterium en de arbeidseis/koppeling gewerkte uren invloed op de gestelde doelen. Het inkomenscriterium bepaalt dat de hoogte van de toeslag afhankelijk is van het huishoudinkomen: hoe hoger het inkomen, hoe lager de toeslag. Schommelingen in het inkomen hebben daardoor direct invloed op hoeveel toeslag een huishouden krijgt. Daarnaast krijgt een huishouden alleen KOT als ouders betaald werk hebben (arbeidseis). Ook is het recht op toeslag afhankelijk van het aantal betaald gewerkte uren van de minstverdienende in het huishouden (koppeling gewerkte uren). Het laten vervallen van de arbeidseis en het inkomenscriterium in

⁵⁵ In de BMH 1 is geconstateerd dat er winst mogelijk is voor de ontwikkeling van kinderen door verdere integratie van kindvoorzieningen en het eerder beginnen van de schoolcarrière.

combinatie met een hoge vergoeding maakt het zeer goedkoop om gebruik te maken van kinderopvang en vergroot de toegankelijkheid voor alle ouders. Daarmee stimuleert dit de arbeidsparticipatie en de ontwikkeling van het kind. Deze combinatie van het loslaten van de arbeidseis en het inkomenscriterium gaat gepaard met hoge extra uitgaven. Alleen dan zijn uitsluitend positieve effecten op de gestelde doelen te bereiken.

Het vervallen van het inkomenscriterium kan ook budgetneutraal worden vormgegeven: dit betekent dat iedereen dezelfde toeslag krijgt, onafhankelijk van het inkomen. Huishoudens met een laag inkomen krijgen hierdoor echter wel minder toeslag. Huishoudens met een hoog inkomen gaan erop vooruit. Minder gebruik van kinderopvang door lagere inkomensgroepen kan sterke gevolgen hebben voor de arbeidsparticipatie van ouders en de ontwikkeling van het kind. Terwijl juist kinderen uit deze huishoudens het meest baat hebben bij goede kinderopvang, voor een goede ontwikkeling van het kind.

Met de hierboven beschreven mogelijke wijzigingen wordt de KOT eenvoudiger en overzichtelijker. Terugbetalingen en navorderingen blijven wel plaatsvinden.

Tabel 1: overzicht effecten wijzigingen vereenvoudigen kinderopvangstoelag (bouwsteen 1)⁵⁶

	Arbeidsparticipatie	Ontwikkeling kind	Vereenvoudiging	Budgettair
a. Uniforme vergoeding 73 procent	-	-	+	Neutraal
b. Gratis kinderopvang	+	+	+	1,9 - 2,4 mrd. euro
c. Verruimen koppeling gewerkte uren	?	0	0	40 - 60 mln. euro
d. Vervallen koppeling gewerkte uren	?	0	0/+	75 - 140 mln. euro
e. Kinderopvangtoeslag voor alle ouders (vervallen arbeidseis)	?	0/+	0/+	0,5 - 0,8 mrd. euro
f. Harmoniseren 1 ^e en 2 ^e kindtabel voor alle ouders	?	0	0/+	Neutraal
g. Uniforme vergoeding 67 procent voor alle ouders	-	-	+	Neutraal
h. Gratis kinderopvang voor alle ouders	+	+	+	2,4 - 3,2 mrd. euro

2. Andere wijze van financieren

Los van de voorwaarden heeft ook de wijze van financiering invloed op de gestelde doelen. Het gaat dan om het vervangen van financieringsstromen zoals de KOT en de gemeentelijke regelingen voor peuters. Deze kunnen worden vervangen door andere vormen van financiering met minder regeldruk voor ouders. Het enkel aanpassen van de wijze waarop er gefinancierd wordt is een kleine vereenvoudiging voor ouders en kan het aantal terugvorderingen en nabetalingen licht verminderen. Hier staat tegenover dat de uitvoering complex is voor de uitvoerende organisatie.

Een andere wijze van financieren leidt met name tot aanzienlijk minder terugvorderingen en een eenvoudigere uitvoering indien dit gecombineerd wordt met het verminderen/vereenvoudigen van de voorwaarden waarop gezinnen aanspraak maken op een publieke vergoeding voor kinderopvang (zie bouwsteen 1). Het verschuiven van de financieringsstromen doet naar verwachting op zichzelf weinig voor de arbeidsparticipatie of ontwikkeling van het kind.

Tabel 2: overzicht effecten andere wijze van financieren (bouwsteen 2)*

	Arbeidsparticipatie	Ontwikkeling kind	Vereenvoudiging	Budgettair
a. Financiering via uitvoerder	0	0	0/+	Neutraal
b. Eén loket en vergoed voor alle ouders	?	0/+	0/+	0,5 - 0,8 mrd. euro
c. Eén loket en gratis kinderopvang voor alle ouders	+	+	+	2,4 - 3,2 mrd. euro
d. Lumpsumfinanciering	0	0	0/+	Neutraal

* Bij de budgettaire effecten zijn de uitvoeringskosten niet meegenomen.

⁵⁶ +: deze variant heeft een positief effect op het gestelde doel. -: deze variant heeft een negatief effect op het gestelde doel. 0: deze variant heeft geen effect op het gestelde doel, ?: het is onbekend welk effect deze variant heeft. 0/+: deze variant heeft een licht positief effect. ++: deze variant heeft een positief effect.

3. Toegangsrecht

Als in een toekomstig stelsel de ontwikkeling van alle kinderen ongeacht de gezinssituatie of achtergrond voorop komt te staan, ligt gratis kinderopvang voor alle kinderen voor de hand. Voor het algemene toegangsrecht vervalt de arbeidseis voor een bepaald aantal dagen/dagdelen (zie bouwsteen 1). Dit toegangsrecht kan op verschillende wijzen worden vormgegeven: zo kunnen het aantal uren en de kwaliteit van de opvang verschillen. Gratis kinderopvang kan een sterk positieve invloed hebben op met name de ontwikkeling van kinderen met een risico op een onderwijsachterstand. Het toegangsrecht heeft daarnaast een positieve invloed op de arbeidsparticipatie. Voornamelijk als het toegangsrecht vier of meer dagen betreft. Een toegangsrecht zorgt voor een grote vermindering van het aantal terugvorderingen en nabetalingen. Hoe het toegangsrecht wordt uitgewerkt, bepaalt in hoeverre verder sprake is van vereenvoudiging voor ouders, kinderopvangorganisaties en uitvoerder(s). Daar staat tegenover dat gratis kinderopvang wel forse extra uitgaven met zich meebrengen.

Tabel 3: overzicht effecten varianten toegangsrecht (bouwsteen 3)

	Arbeidsparticipatie	Ontwikkeling kind	Vereenvoudiging	Budgettair
a. Gratis opvang: 4 dagdelen 0-4 jaar, 2 dagdelen 4-12 jaar	0/+	+	0/+	2,8 - 4,2 mrd. euro
b. Gratis opvang: 4 dagen 0-4 jaar, 4 dagdelen 4-12 jaar	+	+	+	4,5 - 6,5 mrd. euro
c. Gratis opvang als ouders meer dan een minimum aantal uren afnemen (alleen extra uren gratis)	0/+	0	0	450 - 550 mln. euro
d. Gelijke schooldagen, inclusief 5 dagdelen gratis opvang 4-12 jaar	+	+	0/+	1,2 - 2,7 mrd. euro

4. Kinderopvang en primair onderwijs samen

Als kinderopvang en het primair onderwijs meer gaan samenwerken en/of op elkaar aansluiten heeft dat naar verwachting een positieve impact op de arbeidsparticipatie en ontwikkeling van het kind. Daarnaast krijgen organisaties meer mogelijkheden om functies met elkaar te combineren. Sluitende dagarrangementen (een aanbod voor kinderen wat ouders in staat stelt om gemakkelijk van 9 tot 5 te kunnen werken) maken het voor ouders makkelijker om werk- en zorgtaken met elkaar te combineren, waardoor ouders meer kunnen werken. Daarnaast zijn er meer mogelijkheden om leerlijnen op elkaar aan te sluiten en de overgang voor kinderen minder groot te maken. Samenwerking vindt op dit moment al plaats in verschillende vormen. Er worden knelpunten ervaren met name door verschillen in wet- en regelgeving van kinderopvang en primair onderwijs. Dit maakt ook dat verdergaande samenwerking of integratie complex is. Het zetten van verdere stappen richting integratie is pas opportuun op het moment dat alle kinderen gebruik kunnen maken van deze voorziening en er een algemeen toegangsrecht (bouwsteen 3) is. Het effect van verdergaande samenwerking of integratie is sterk afhankelijk van hoe het ingevuld wordt en welke aanvullende maatregelen er genomen worden.

Tabel 4: overzicht effecten varianten kinderopvang en primair onderwijs samen (bouwsteen 4)*

	Arbeidsparticipatie	Ontwikkeling kind	Vereenvoudiging
a. Verdergaande samenwerking voor een doorlopende leerlijn	0	0/+	0
b. Verlengde schooldagen	0/+	+	0
c. School verzorgt onderwijs en opvang vanaf 2 jaar	0/+	0	0
d. Integratie van kinderopvang en primair onderwijs in een nieuwe voorziening	+	+	0

* Bij deze varianten zijn geen budgettaire effecten opgenomen, omdat deze in dit stadium onvoldoende concreet zijn om hier een budgettair effect voor te ramen.

5. Verlof voor ouders

Wijzigingen in verlof in het eerste jaar na geboorte kunnen een invloed hebben op de keuze van ouders over hoe zij werk en zorg met elkaar combineren, ook nadat de verlofperiode is afgelopen. Zo kan verlof in het eerste jaar leiden tot een gelijke(re) verdeling van werk- en zorgtaken tussen ouders. Daarnaast kan verlof voor ouders invloed hebben op de ontwikkeling van het kind, dit effect is echter afhankelijk van de kwaliteit van het alternatief (kinderopvang). Wijzigingen in het verlof hebben een beperkte invloed op de eenvoud van de verlofmaatregelen voor gezinnen. Dit is afhankelijk van de gekozen voorwaarden voor verlof.

Tabel 5: overzicht effecten varianten verlof (bouwsteen 5)

	Arbeidsparticipatie	Ontwikkeling kind	Vereenvoudiging	Budgettair
a. 9 weken 70 procent betaald ouderschapsverlof	?	0/+	0/+	185 mln euro

b. 15 weken 100 procent betaald ouderschapsverlof	?	0/+	0/+	1,5 – 2,0 mrd. euro
---	---	-----	-----	------------------------

C. Scenario's (hoofdstuk 6)

Zoals in voorgaande studies geconcludeerd, is de verwachting dat losse maatregelen weinig effect zullen hebben. De SVK schetst daarom een viertal scenario's waarin bouwstenen op een logische manier op elkaar ingrijpen en elkaar versterken. Hierbij is het uitgangspunt dat de bouwsteen verlof in alle scenario's van toepassing is. Deze scenario's worden verder uitgewerkt in het eindrapport van de SVK. Beoogd is de scenario's (en de variaties daarin) aan te laten sluiten bij verschillende (politieke) invalshoeken voor een toekomstig stelsel van kindvoorzieningen.

Basisscenario 0. Optimaliseren bestaande regelingen

In dit scenario worden geen grote wijzigingen voorzien in de huidige kindvoorzieningen, maar wordt op basis van de huidige situatie en recent doorgevoerde verbeteringen gekeken hoe bestaande regelingen verder geoptimaliseerd kunnen worden. Zo is bijvoorbeeld door het 'Verbetertraject Kinderopvangtoeslag', ingezet op het verlagen van het aantal (hoge) terugvorderingen. Ook is het aantal uren voorschoolse educatie voor peuters met een risico op onderwijsachterstand recent uitgebreid. De resultaten van deze verbeteringen dienen als basis voor kleine gerichte vervolgstappen. Dit scenario is er op gericht om met beperkte budgettaire inzet toch effecten op de verschillende doelstellingen te behalen. Daarbij dienen de opties uit de voorgaande onderzoeken als basis.

Dit basisscenario presenteert een alternatief met beperkte budgettaire gevolgen ten opzichte van de overige scenario's door weer te geven wat de mogelijkheden zijn om binnen het huidige stelsel op de gestelde doelen te sturen. Daarmee zijn de verwachte effecten van dit scenario op de gestelde doelen gering.

Scenario 1. Alternatieven voor de KOT

Dit scenario beoogt de wijze van financiering van het stelsel van kindvoorzieningen te vereenvoudigen. Dit scenario gaat uit van financiering via een uitvoerder in plaats van de ouders. Deze uitvoerder controleert de hoogte van de toeslag en de voorwaarden voor de toeslag, zodat ouders minder te maken krijgen met terugvorderingen op basis van gebruik. De verwachting is dat het scenario met name een vereenvoudiging is voor ouders. Dit scenario kan uitgebreid worden met het loslaten van de arbeidseis en/of het inkomenscriterium. Als hiervoor gekozen wordt, heeft dit scenario ook positieve effecten op de arbeidsparticipatie, de ontwikkeling van het kind, en is het een vereenvoudiging voor de uitvoerder. Deze aanvullende optie gaat wel gepaard met extra uitgaven.

Scenario 2. Het vergroten van de toegankelijkheid van de kindvoorzieningen

Bij dit scenario wordt de toegankelijkheid van kindvoorzieningen vergroot. Hiermee wordt beoogd de ontwikkeling van kinderen en het combineren van werken en zorgen voor alle ouders te bevorderen. In dit scenario is de exacte vormgeving van het toegangsrecht van belang voor de effecten. Het gaat hierbij om het aantal gratis dagdelen/dagen, op welke voorzieningen dit ziet, en de aansluiting van kinderopvang op het primair onderwijs. De verwachting is dat gratis kinderopvang meer invloed heeft op de gestelde doelen dan scenario 1. Dit maakt deze optie echter ook duurder.

Scenario 3. Richting een integrale kindvoorziening

Bij dit scenario vindt meer samenwerking tussen of een integratie van onderwijs en kinderopvang plaats. Hiermee wordt beoogd de ontwikkeling van kinderen te optimaliseren, de toegankelijkheid voor alle gezinnen te borgen en daarmee de arbeidsparticipatie te verhogen. Een randvoorwaarde voor verdergaande integratie is dat er een algemeen toegangsrecht voor alle kinderen is. Dit scenario richt zich op sluitende dagarrangementen voor kinderen in verschillende leeftijdsgroepen (in lijn met het IBO Deeltijdwerk). De verwachte effecten van dit scenario op de gestelde doelen zijn positief. Dit scenario is echter een (zeer) grote wijziging ten opzichte van het huidige stelsel en kost daarom veel tijd om gerealiseerd te worden. Daarnaast gaan deze varianten gepaard met hoge extra uitgaven.

D. Vervolg (hoofdstuk 7)

De vier geschetste scenario's zijn in dit stadium van de SVK niet volledig uitgewerkt. Om een volledig beeld te schetsen van de effecten en de wijze waarop deze kunnen worden uitgevoerd, worden deze in de komende periode nader uitgewerkt. Hierbij zal ook gekeken worden naar verschillende manieren om de scenario's te financieren. Het eindrapport wordt verwacht aan het eind van dit jaar.

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: AFEP 210186 Conceptrapportage SVK voor CWIZO
Nummer: 2020-0000023488
Algemeen taakverzoek: Voor tas van vandaag zodat we eventuele input nog kunnen meenemen voor de ambtelijke stuurgroep van maandag.

Document: Conceptrapportage SVK voor CWIZO (2020-0000210186)

Naam		Datum en Tijd	Inbox
		30-10-2020, 12:43	AFEP Paraferen
	(IRF)	30-10-2020, 11:47	IRF Paraferen

